

Eesti Õdede Liit
Estonian Nurses Union

Sotsiaalministeerium

Viide: “Tervishoiuteenuste tegevuslubade regulatsiooni ajakohastamine”; 14.10.2025; nr 1.2-2/95-1.

Tagasiside 06.11.2025

Eesti Õdede Liit (EÕL) on tutvunud tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise väljatöötamise kavatsusega tervishoiuteenuste tegevuslubade regulatsiooni ajakohastamiseks.

EÕL toetab Alternatiivi 1 – tervishoiuteenuste tegevuslubade süsteemi terviklikku ajakohastamist. See suund aitab kujundada kvaliteedi- ja riskipõhist tervishoiukorraldust ning toetab tervikvaadet tervishoiuteenuste kvaliteedi ja ohutuse tagamisel.

Õendusteenuse nähtavus

Peame oluliseks, et tegevuslubade süsteemi kaasajastamisel ei muutuks õendusteenused nähtamatuks. Kui tegevusluba muutub asutusepõhiseks ja teenuse liigipõhisus kaob, võib kaduda selgus, milliseid iseseisvaid õendusteenuseid asutuses osutatakse. Soovitame säilitada tegevuslubade infosüsteemis teenusepõhised märgendid (nt iseseisev õendusvastuvõtt, koduõendus, koolitervishoid jne). See tagaks õendusteenuste eristatavuse ja nähtavuse nii planeerimises, kvaliteedi hindamisel kui ka rahastuses.

Nõuded iseseisvalt tegutsevale õele

Toetame põhimõtet, et iseseisva tegevusloa taotlemisel peaks kehtima täiendav kvalifikatsiooni- või pädevusnõue. See võib hõlmata varasema kutsealase kogemuse olemasolu või pädevuse hindamist, et tagada teenuse kvaliteet ja patsiendiohutus. Iseseisva vastuvõtu õiguse andmine võiks eeldada kindlat erialast kompetentsitaset ja vajaduse korral vastavat täiendusõpet. Pädevuse hindamise süsteem peab olema läbipaistev ja toetama õe professionaalset arengut. Tervisekassa rahastusmudel peaks tunnustama õe iseseisvat rolli ning võimaldama teenuse rahastamist ka kvaliteedi ja tulemusnäitajate alusel, mitte üksnes tegevusloa olemasolu põhjal.

Juhime tähelepanu “Tervishoiuteenuste tegevuslubade regulatsiooni ajakohastamine. Kokkuvõte Sotsiaalministeeriumi kohtumistest partneritega (2024/2025)” toodud punkti „Õe iseseisev vastuvõtt ja koduõendus“, kus on kirjas: „Arutati õe iseseisva vastuvõtu seotust arstiga. Leiti, et õe töö peab olema seotud arstiga, et tagada arsti kättesaadavus keerukamate juhtude ja kodudes tehtavate protseduuride (nt kateetri vahetus, morfiini manustamine) korral.“ Praegusel kujul võib see jätta eksliku mulje, et õde ei või tegutseda iseseisvalt isegi oma pädevuse piires. Rõhutame, et õe iseseisev tegevus peab põhinema professionaalsel autonoomial – õde tegutseb oma pädevuse ja vastutuse raames ning kaasab arsti siis, kui patsiendi seisund või kliiniline olukord seda nõuab. Koduõenduses ja õe iseseisval vastuvõtul on arst koostööpartner. Patsiendiohutus ja teenuse kvaliteet tulenevad koostööst, selgetest vastutusaladest ja pädevuspõhisest tööjaotusest.

EÕL on valmis ja soovib panustada aruteludesse ja töögruppidesse, mis puudutavad õendusteenuste korraldust, pädevusi, tegevuslubade regulatsiooni ja rahastust. Peame oluliseks, et õendust professionaalselt esindavad organisatsioonid oleksid kaasatud otsustusprotsessidesse, mis mõjutavad õendusteenuste arendamist ja kättesaadavust Eestis.

Lugupidamisega

Laura Keidong
/allkirjastatud digitaalselt/
Eesti Õdede Liidu president